

**Medgyaszay István-emlékkonferencia
2017. szeptember 20.**

Pesti Vigadó, a Magyar Művészeti Akadémia székháza

A Magyar Művészeti Akadémia Építőművészeti Tagozata tisztelettel meghívja
Medgyaszay István (1877–1959) építőművész születésének 140. évfordulója
alkalmából rendezett konferenciájára

Medgyaszay a 20. századi közép-európai építészet egyik kimagasló alakja. Alkotásai mégis – a hazai és nemzetközi építészet történetében – jelentőségűkhöz képest alulértékelttek. Az előadások azzal a céllal vizsgálják a maga idejében külföldön is hírnevet szerzett alkotónak a romantikus és orientalizáló stílusból, a kárpát-medencei népi építészetből táplálkozó, a vasbetonszerkezeteket újító módon használó, valamint az építészet és ornamentika viszonyát új alapokra fektető, mintegy hat évtizedet átfogó életművét, hogy a modern építészet európai, regionális és hazai fogalmát árnyalva újraírják Medgyaszay építészettörténetben elfoglalt helyét és az építőművész művészettörténeti jelentőségét.

Medgyaszay István egyes művei a közelmúltban öröndetesen megújultak, és továbbra is eredeti funkciójukat töltik be. Mások állapota aggasztó, sőt egyik alkotása a mai „modernizáció” áldozatává is vált. A konferencia az életmű hazai kutatásában elért újabb eredmények bemutatása mellett ezért a modern építészet és a műemlékvédelem kapcsolatának tisztázására is vállalkozik.

Időpont: 2017. szeptember 20.

**Helyszín: Pesti Vigadó, a Magyar Művészeti Akadémia székháza
Makovecz terem**

A konferencián való részvétel ingyenes.

Előzetes regisztráció a Pesti Vigadó honlapján: www.vigado.hu

MMA
MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

DÉLELŐTTI PROGRAM

- 8⁴⁵ – 9⁰⁰ Regisztráció
- 9⁰⁰ – 9²⁵ köszöntők:
Prof. emeritus FEKETE GYÖRGY, az MMA elnöke
ZALAVÁRY LAJOS, a Nemzet Művésze,
Kossuth-díjas építész, az MMA rendes tagja
- Levezető elnök: MAROSI MIKLÓS
Széchenyi- és Ybl-díjas építész, az MMA rendes tagja
- 9²⁵ – 10⁰⁵ DR. KESERÜ KATALIN
Medgyaszay István építőművészete
- 10⁰⁵ – 10²⁰ RITÓÓK PÁL
Az apai minta: Benkó Károly munkássága
- 10²⁰ – 10⁴⁰ Kávészünet
- 10⁴⁰ – 10⁵⁵ T. LÁDONYI EMESE
„Fizetés nem jut utána, ugye?” Medgyaszay István néprajzi gyűjtőútjai
- 10⁵⁵ – 11¹⁰ ÓRINÉ NAGY CECÍLIA
A muzeológus lehetőségei egy műemlék védelmében.
A gödöllői Nagy Sándor-ház
- 11¹⁰ – 11²⁵ SIPOS ANNA
Medgyaszay és Veszprém
- 11²⁵ – 11⁴⁰ BAKU ESZTER – VETŐ DÁNIEL
A vasbeton művészi formája a szakralitás szolgálatában –
Medgyaszay István templomépítészete
- 11⁴⁰ – 11⁵⁵ DR. GÁCS JÁNOS – LÁDONYINÉ BARTHA GABRIELLA
Medgyaszay István, a feltaláló
- 12⁰⁰ – 13³⁰ Ebédszünet

DÉLUTÁNI PROGRAM

- Levezető elnök: TURI ATTILA
Ybl-díjas építész, az MMA rendes tagja
- 13³⁰ – 14⁰⁰ POTZNER FERENC
Medgyaszay és a Nemzeti Pantheon eszméje
- 14⁰⁰ – 14¹⁵ HADIK ANDRÁS
Hadikiállítások Lembergben és a Margitszigeten
- 14¹⁵ – 14³⁰ BALDAVÁRI ESZTER
„Fontos, nagyszabású, örökre felejthetetlen műveket
és jelenségeket láttam.”– Keleti hatások Medgyaszay István
építészetiében
- 14³⁰ – 14⁴⁵ ABLONCZY BALÁZS
„...az ősi Kelet virágainak színpompája” Gondolkodás
eredetről és néprokonságról az építőművész munkásságában
- 14⁴⁵ – 15¹⁰ Kávészünet
- 15¹⁰ – 15⁴⁰ DÁVID FERENC
Medgyaszay István soproni színházának felújítása 1992/93-ban
- 15⁴⁰ – 15⁵⁵ GESZTESI ALBERT
Dorottya utca 8. –
Medgyaszay István és a Gödöllői Művésztelep
- 15⁵⁵ – 16¹⁰ JÓZSA ANNA
A nyári színparktól az operaházig –
Medgyaszay mint színháztervező
- 16¹⁰ – 16³⁰ Zárszó
- A konferencia helyszínén tervmásolatokból és fényképekből rendezett kiállítás idézi fel az építész életművének néhány jeles alkotását.

Medgyaszay István építőművészete

Az előadás tematikája: áttekintés Medgyaszay munkásságáról

I. Az építőművészet fogalmának meghatározása az irodalmi szinten és mindig a lehető legpontosabban fogalmazó Medgyaszay írásai alapján – a fogalom sorsa a 20. században és ma. Legalább egy ikonikus műve kanonizálásának, társadalmiasításának hiánya – ennek következményei.

II. Rövid életrajz (Potzner Ferenc könyve alapján, felhívva a figyelmet a hiányzó kutatásokra) – összevetve néhány ismert kortársáéval

III. Funkcionális épülettípusai (csak célozva a következő előadások témáira, részletesebben szólva a templomépítészetéről; felhívva a figyelmet az épületek állagára, a lehetséges hasznosításokra, a műemlékvédelemre):

1. A századforduló sajátosságai: lakóház, lakótelep (az enteriőrtől a településig)

2. 19. századi (társadalmi) igények új köntösben: kulturális kormányzati (és egyházi) programok: iskolák (Erdélyben is)

Honvédelmi kormányzati programok: laktanyák

Bányakapitányságok

3. Egyházi igények mint társadalmi feladatok: templomok és kiegészítők

4. Nagyvárosi/fővárosi programok:

Színházak (mozival)

Múzeumok – emlékcarnokok – műcsarnokok – kiállítások

Soklakásos házak (üzletházak)

Szolgáltatóházak: OTI, tűzoltóság

Építőipari fejlesztések/elképzelések hiánya

IV. A stílus kérdése vs. funkcionalizmus: Medgyaszay stiláris forrásai: Wagner-iskola, falusi építészet, egyiptizálás, indianizmus (európai összevetésekkel)

Technikai forrásai: faépítészet, vasbeton (és téglá, kő)

Stílusának sajátosságai (épület és ornamentika)

V. Medgyaszay és az organicizmus: a világkép, a környezet, az építőanyag, az alaprajz jelentősége és jelentése Medgyaszay munkásságában, összevetve a 150 éve született Frank Lloyd Wright pályájával. Organicizmus és modernizmus

VI. Medgyaszay és az utókor: utóélete a hazai organikus építészetben (Modernitásának elhallgatása)

Az apai minta: Benkó Károly munkássága

Medgyaszay (Benkó) István apja, Benkó Károly (1837–1893) építőmester, építész, ipariskolai tanár volt. 1886-tól 1891-ig vezetett naplója rendkívül gazdag forrás a 19. század második felének tervezői, tanári és hétköznapi polgári életéről. Benkó István nap mint nap saját otthonukban láthatta apját és közvetlen munkatársait tervezni. Megfigyelhette apját, amint ipariskolai óráira készült, tankönyveket, szakkönyveket, cikkeket írt, találmányokért és országos jelentőségű műszaki ügyekért harcolt, anyagi gondokkal küzdött, megélt közeli és távoli családi tragédiákat, ünnepelt, szórakozott, pihent.

A napló szerint az apa gyakran elvitte magával tízéves korától a kislányt vidéki kiszállásaira is. Ezeken az utakon a gyermek Benkó István megismer- te az ország egy részét, utazott vonaton, kocsin és szekéren, látta apját világi és egyházi megbízókkal egyezkedni, tervezőtársakkal, kivitelezőkkel tárgyalni tervegyeztetéseken, műhelyekben, építkezéseken, és látott elkészült alkotásokat, ünnepléseket. Így könnyen érthető Medgyaszay István pályaválasztása, de az is nyilvánvaló, hogy honnan örökölte sokoldalúságát, honnan tanulta küzdeni tudását.

T. Ládonyi Emese

„Fizetés nem jut utána, ugye?” Medgyaszay István néprajzi gyűjtőútjai

Medgyaszay István néprajzi érdeklődése a századelő művészeinek útke- resésébe illeszkedik: a természetesség, a funkcionalitás és a gyökerekhez való visszanyúlás igénye általános jelenség volt ekkor. Pályája elején saját ötlettől vezérelve, a maga költségén és szervezésében járta be Kalotaszeg- get, Székelyföldet és a Dunántúl falvait, hogy ihletet és erős alapot terem- sen kezdődő munkásságának. Medgyaszayt a többséggel ellentétben nem csupán a dekoratív felszín, hanem a szerkezeti megoldások és a praktikum is lenyűgözték. Személyes hangvételű, szépirodalmi igényű naplója, doku- mentumértékű feljegyzései, továbbá csodálatosan kidolgozott útirajzai és akvarelljei segítségével társával szegődhetünk az úton, beleeshetünk a szál- lásául szolgáló parasztházakba, megismerhetjük útterveit, benyomásait, gyűjtési módszerét, valamint a megfigyelt, vagy kikérdezett, majd gondo- san rögzített adatokat. A forrásokból az is kiderül, hogyan fogadták őt, mint városi művészembert a falubeliek.

Rajzainak, sőt, írásainak egy része is megjelent Malonyay Dezső *A magyar nép művészete* című nagyszabású, reprezentatív népművészeti album első két kötetében.

**A muzeológus lehetőségei egy műemlék védelmében.
A gödöllői Nagy Sándor-ház**

Nagy Sándor 1907-ben költözött családjával együtt Gödöllőre, a Medgyaszay István által tervezett műteremházba, a fiatal építész modern, több technikai újítással megépült, korai épületébe.

Nagyobb átalakításként a család a lakóházra sátortetőt emeltetett, amelyet az 1997 és 2001 között végzett felújítás alkalmával a műemléki szempontoknak és az eredeti formának megfelelően az esővíz elvezetésének is lehetőséget adva alakítottak ki.

Nagy Sándor 1950-ben, felesége, Kriesch Laura 1966-ban halt meg. Lányuk családjával 1956-ban Angliába költözött. A ház a későbbiekben a család baráti körébe tartozó művészeknek adott otthont.

Gödöllő városa kapcsolatban áll az örökösökkel és figyelemmel kíséri a mindvégig magántulajdonban lévő ház sorsát. Lehetőségeihez mértén segíti – elsősorban a múzeum munkatársainak közreműködésével – az örökösök terveinek megvalósítását.

A műteremházban őrzött rajzok, akvarellek, festmények, a murális művek kartonjai jelenleg a városi múzeum raktáraiban vannak, Nagy Sándor unokája, Yvette Bower kérésére. Ezek szakmai felügyeletét: raktározását, restaurálását, kölcsönzését látja el a Gödöllői Városi Múzeum.

Sipos Anna

Medgyaszay és Veszprém

Veszprém két épületet is köszönhet Medgyaszay Istvánnak; a színházat és a múzeumot. Mindkét építkezéssel kapcsolatban számos eredeti dokumentum maradt fent, amelyek egy része a Laczkó Dezső Múzeum adattárában és a Veszprémi Megyei Levéltárban található, de az építőművész hagyatékában is számos kiviteli terv fellelhető. A tervrajzokon túl Medgyaszay Óvari Ferenc országgyűlési képviselőhöz és Laczkó Dezső múzeumigazgatóhoz címzett személyes hangvételű levelei különösen izgalmasak, hiszen az építész és megrendelő viszonyát, vívódásait is tükrözik.

A színház kiemelkedő jelentőségű vasbetonszerkezetén túl szecessziós ornamentikájával hozott újat a 20. század magyar építészetébe. Sőt, eredetileg annak formanyelve határozta volna meg a múzeum homlokzatalakítását is, de az építkezés elhúzódása és pénzhiány más megoldásokra ösztönözte az építőt és az építtetőt egyaránt. Az alapvető elgondolás azonban nem változott; a magyar kultúra szolgálatában álló épületek, mint a nemzeti stílust közvetítő új alkotások szintén a művészet szolgálatába álltak és őrzik azt a mai napig.

Baku Eszter – Vető Dániel

A vasbeton művészi formája a szakralitás szolgálatában – Medgyaszay István templomépítészete

A két világháború közötti magyar templomépítészetben határozott igény mutatkozott egy korszerű, új egyházművészet kialakítására. A megújulásra irányuló vágy természeténél fogva nem lehetett problémamentes, hiszen a katolikus egyház, a katolikus sajtó, a hívek és maguk az építésszék, művészek véleménye is megosztott a stílusok s lehetőségek között. A magyaros formanyelv, a népi motívumok és a korszerű, innovatív technológia házasításából Medgyaszay István önálló stílus megteremtésére tett kísérletet. Kortársait megelőzve felismerte a vasbetonban rejlő lehetőségeket, s templomépületeit a népi építészetben gyökerező célszerűséggel párosuló művészi egyszerűséggel alkotta meg vasbetonból, ezáltal egyházi épületei az új egyházművészeti formanyelv létrejöttében, s az új építőanyag elfogadásában egyaránt szerepet játszhattak. Tanulmányunkban Medgyaszay István katolikus és református templomépületeit a korszak egyházművészetébe ágyazva szerkezet és technológia kérdésköreit érintve vizsgáljuk.

Dr. Gács János – Ládonyiné Bartha Gabriella

Medgyaszay István, a feltaláló

A nemzeti emlékezet Medgyaszay Istvánt elsősorban építőművészként tartja számon, teljes joggal. Amikor azonban tervezőmunkája során műszaki problémákkal került szembe, előbukkant belőle a jól képzett kreatív mérnök, az új megoldásokat alkotó feltaláló.

Medgyaszaynak öt megadott szabadalma volt, amelyekből kettő egy színházi nézőtereken alkalmazható zárszerkezetre és annak továbbfejlesztésére, egy kifejezetten a veszprémi színház számára kifejlesztett és legyártott, ún. foglalát nélküli izzólámpára, egy másik pedig elemekből felépíthető, hő- és hangszigeteléssel ellátható vasbeton mennyezetre vonatkozik. A fenti négy találmányt a huszadik század első évtizedében dolgozta ki Medgyaszay István.

Harminc év szünet után, 1940-ben olyan medervágó (tulajdonképpen árokásó) gépre kapott szabadalmi oltalmat, amely önmaga által ásott árokban képes előrehaladni lánctalpain.

Hála utódai, különösen veje és unokája – ezen előadás társszerzője – értékmegőrző gondoskodásának, be tudjuk mutatni az eredeti szabadalmi okiratokat is. Az ilyen típusú dokumentumok napjainkban ritkaságnak számítanak.

Az előadás végén egy apró, érdekes meglepetéssel is szolgálunk.

Medgyaszay és a Nemzeti Pantheon eszméje

A Gellérthegyre 1903-ban készített tervet, amelyet továbbfejlesztett. 1908-ban előadásában említi az előzményeket, amelyek a Gellérthegy felépítendő emléktervekre tettek kísérletet: Feszli, Palóczy, Vágó, Kolbenheyer – többekkel kapcsolata volt, így a panteon eszméjével megismerkedhetett. 1900-ban kezdett foglalkozni a feladattal, 1902-ben felépül az Erzsébet híd. „A mű célja a Gellérthegy természeti szépségéből a körülötte való városrész felé az átmenetet megoldani, a Pantheonnal való koronázás által a művészi és természeti szép egymásra való kölcsönhatásában az egész fönségét emelni.” (M.I.)

Feszli emlékműve a távolból való láthatóság szempontjából készült. Palóczy terve már figyelembe veszi a közeli megérkezés nézőpontját is.

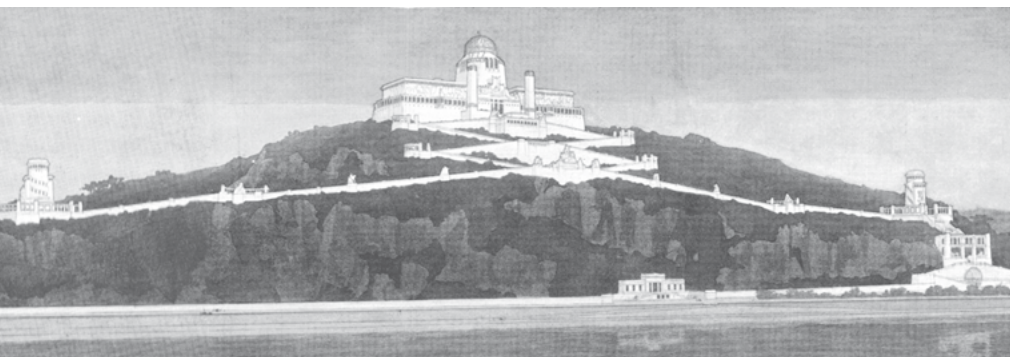
Medgyaszay az előbbieket meghaladva kompozícióját integrálja a városba, az onnan való érkezés teljes hatásmechanizmusát tervébe építi.

Szembeötlő a terv kompozíciós kiforrottsága, nagyvonalú tömegkezelése, egyéni hangvétele, „stílusa”, amely keleti irányultságot mutat. 1903-as műleírás vázlatában így ír: „a stílus tekintettel van a koronakupola keleti jellegére”.

A Gellérthegy kiképzése – mint városépítési terv – racionális sikkja a témának. Lényegét tekintve az idea kompozíciós megfogalmazásának kísérlete.

A Pantheon kompozíciója megjelenik a Lembergi hadikiállítás főépületében (1916). De ide sorolható az 1933-as Nemzeti Emlékcsarnok a Hármashatár-hegyre és a kései tabáni Magyarok bejövetele-csarnok 1942-ből.

A Nemzeti Pantheon kompozíciója az évtizedek során módosul, és egy „praktikus” redukciójává, a Feszty-körkép elhelyezésének problematikájává egyszerűsödik.

Hadikiállítások Lembergben és a Margitszigeten

Medgyaszay 1915. március 15-én vonult be, és műszaki feladatokat kapott (lerombolt falvak helyreállítása, hidak építése stb.). Az Osztrák-Magyar Monarchia csapatai visszaverték a korábban a Kárpátokig előnyomuló orosz csapatokat. Ezt megünneplendő Lembergben hadikiállítást rendeztek 1916-ban. A kiállítás főépítésze Medgyaszay István volt, aki mellett a szintén Wagner-növendék Otto Schönthal, a bécsi végzettségű Maróthy Kálmán, illetve Pál Hugó és Medgyaszay öccse, Gyula dolgozott a terveken. A pavilonok építésénél csak fát és kátránypapírt használhattak, a fémre szükség volt a hadiiparban.

1916 augusztusának végén Románia hadba lép az antant oldalán, és csapatai bevonulnak Erdélybe. A Monarchia csapatai a német Mackensen-hadtest segítségével kiverik az ellenséget, és december 6-án bevonulnak Bukarestbe. A győzelmet 1917-ben a budapesti Margitszigeten szintén hadikiállítással ünneplik meg, Medgyaszay ismételt főépítési közreműködésével. Az építőanyag egy részét Lembergől szállítják a magyar fővárosba. Itt Schönthal, Maróthy és Pál már nem működnek közre, elmarad néhány lembergi pavilon, de újabbak is készülnek. Érdekesség, hogy mindkét kiállítás főépülete a meg nem valósult gellérthegyi nemzeti panteon egy-egy ideiglenesen megvalósult változatának tekinthető.

„Fontos, nagyszabású, örökre felejthetetlen műveket és jelenségeket láttam.” – Keleti hatások Medgyaszay István építészetében

Az előadás Medgyaszay István 1931 és 1932 közötti indiai utazását kívánja rekonstruálni a fennmaradt levelezéseken keresztül, különösen fókuszálva a körutazás során meglátogatott személyekre és olyan helyszínekre, mint az egykori Bombay, Benares és Kalkutta, valamint Dardzsiling, Santiniketan és Ranchi. Bemutatja továbbá az indiai művészeti iskolák működési eszméit, valamint Medgyaszay Iráni-Turáni Múzeum tervének megszületését. Az építész 1927-től oktatott a budapesti Műegyetemen, s indiai látogatása után 1943-ban elkészítette *A magyar paraszt építőművészete és alkalmazása* című kurzusának tansegédletét, amelyben indiai és kínai építészeti alkotásokat keresztül vezette be a hallgatókat az ősi magyar építőművészet szerkezeteinek és motívumainak kialakulásába.

Ablonczy Balázs

**„...az ősi Kelet virágainak színpompája”
Gondolkodás eredetről és néprokonságról az építőművész munkásságában**

Az előadás arra vállalkozik, hogy bemutassa a keletről való gondolkodás gyökereit Medgyaszay István munkásságában: azokat, akik gondolkodását a magyar népművészet és a Kelet felé irányították, illetve azokét, akik pártolták ezen célkitűzéseit. A bécsi magyar értelmiségiekből álló Thallóczy-kör eszméin keresztül, a gödöllői művésztelepen át, a különböző turanista értelmiségi csoportosulásokig.

Medgyaszay István soproni színházának felújítása 1992/93-ban

Építészek: König Tamás, Wagner Péter

Művészettörténész: Dávid Ferenc

Medgyaszay István 1909-ben újította fel a klasszicista stílusú soproni színházat mindössze háromnegyed év alatt. Az átépítésre a színház tűzbiztonságának elavult volta adott okot, a fiatal Medgyaszay fölkérésére pedig a veszprémi színház nagy sikere. Medgyaszay az átépítésben – amelyet az eredeti szerkezetek nagy részének megtartásával teljesített – az új építészeti tér-alkotó lehetőségeit, a vasbeton és a rabszék formalkotásra alkalmas módjait mutatta meg látványosan, épülete a klasszicista architektúra játékos ellentétét hozta létre.

Színházát 1969–73 között Kotsis Iván bővítette egy sor új követelmény kielégítésével, de Medgyaszay formáinak és anyagkezelésének messzemenő leegyszerűsítésével.

Az 1992–93 évi feladat a színházüzem szükséges modernizálásán túl leegyszerűsítések visszafordítására, az eredeti anyag- és színhasználat visszaállítására törekedett.

Az előadás Medgyaszay munkájának történeti kontextusát, a múlt század eleji Sopron építetői működését, s a mű fogadtatását kívánja bemutatni egyfelől, másfelől a 20. századi művek rekonstrukciójának problematikáját is taglalja majd a rekonstrukció és a másolat kérdéseinek körében.

Dorottya utca 8. – Medgyaszay István és a Gödöllői művésztelep

A világörökségi védőzónában lévő épületet helyi védettsége ellenére 2016-ban teljesen lebontották.

Eddigi kutatásaim során a házat és annak történetét több szempontból vizsgáltam, melyek mind közelebb vittek az épület – most már csak elméleti – legalább részleges rekonstrukciójához. A konferencián ezek közül a Medgyaszay Istvánhoz leginkább köthető aspektusokat szeretném bemutatni.

A bécsi mesteriskolás tervet idéző elegáns homlokzat, az igényes és praktikus alaprajzi kialakítás a meglepően kicsi épületet Medgyaszay bérházépítészetének kiemelkedő alkotásává teszik.

Az eredeti tervek, valamint az engedélyezési eljárás iratai többé-kevésbé fennmaradtak, ezek segítségével az épület megismerésén túl bepillantást nyerhetünk a századforduló hivatali ügymenetébe, az építész küzdelmeibe is. Az épület létrehozásában részt vevő társművészek Medgyaszayval együtt mind a Gödöllői művésztelep tagjai voltak, éppen ezért joggal tekinthetnénk a házat a Gödöllői művésztelep egyik jelentős építészeti alkotásának. Figyelemre méltó tény, hogy maga az építető is sok szálon kötődött e művészeti csoportosuláshoz.

A Dorottya utcai bérház nem csak építészeti- és művészettörténeti szempontból volt jelentős alkotás. Hiszem, hogy az itt játszó érdekes és fontos kultúrtörténeti, fotográfia- és politikatörténeti események helyszínéül is méltó lett volna a legalább részleges helyreállításra.

A nyári színpöröktől az operaházig – Medgyaszay mint színháztervező

Medgyaszay István színháztervei a 20. század eleji hazai színházépítészet egyedi példái, melyekből felismerhető, hogy a színházakat mind szerkezeti, mind technológiailag, mind pedig térszerkesztés szempontjából magabiztosan kezelte. Eddig ismert tervei az egyszerűbb nyári színpöröktől a nyilvános városi színházakon keresztül a színházépítészet legösszetettebb típusáig, az operaházig terjednek. A színházterek szerkesztésében nem tért el a historizmusra jellemző megoldásoktól, modernitást az épületszerkezetben, a vasbeton használatával és szabadalmaival hozott. Színházainak összehasonlításából kirajzolódik az a kapcsolat, ahogyan a historizmus színházépítészeti megoldásait továbbviszi, ugyanakkor korszerűsíteni is tudja ezeket a kiforrott megoldásokat.

Színházépületeinél a téralakítás is fontos szerepet játszik, ez legjobban az Operaház korai korszerűsítésekor érzékelhető. Operaházi munkájában ötvöződik az elméleti és szerkezeti magabiztos tudás, tisztelettel nyúl az Ybl-féle gondolatmenethez és szervesen illeszkedő átalakítást végez a házon. Az elmélet terén, építészeti íróként is aktív: lényeges megállapításokat tesz a színházter akusztikájával kapcsolatban, valamint a színpad és nézőtér viszonyáról, amelyben felismerhető az a lényegre törő építészeti formálási szándék, amellyel tudatosította a színház lényegét.

Köszönet Medgyaszay István unokáinak, Ládonyiné Bartha Gabriellának és Bartha Ágostonnak a kiállításon bemutatott tárgyak kölcsönzéséért.

A kiállítás kurátora: Potzner Ferenc

A tárlat megtekinthető 2017. szeptember 25. – október 6. között
a Magyar Építőművészek Szövetsége székházában
1088 Budapest, Ötpacsirta u. 2.

Előadók:

Ablonczy Balázs PhD, történész, MTA BTK Történettudományi Intézet

Baku Eszter művészettörténész, tudományos segédmunkatárs,
BME Építészettörténeti és Műemléki Tanszék

Baldavári Eszter művészettörténész, MMA – Magyar Építészeti Múzeum

Dávid Ferenc művészettörténész

Dr. Gács János ny. vezető főtanácsos, Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

Gesztesi Albert építészmérnök

Hadik András művészettörténész

Józsa Anna PhD, építészmérnök, Magyar Állami Operaház

Dr. Keserü Katalin Professor emeritus, művészettörténész,
az MMA rendes tagja

Őriné Nagy Cecília művészettörténész, Gödöllői Városi Múzeum

Potzner Ferenc Ybl-díjas építészmérnök, művészettörténész, KÖZTI Zrt.

Ritoók Pál művészettörténész, MMA – Magyar Építészeti Múzeum

Sipos Anna művészettörténész, Laczkó Dezső Múzeum, Veszprém

T. Ládonyi Emese néprajzkutató

Vető Dániel PhD, építészmérnök, tanársegéd,
BME Szilárdságtani és Tartószerkezeti Tanszék

A Magyar Művészeti Akadémia Építőművészeti Tagozata
Medgyaszay István (1877–1959) építőművész születésének
140. évfordulója alkalmából rendezett konferenciája.
2017. szeptember 20.
Pesti Vigadó, a Magyar Művészeti Akadémia székháza

Borító:

A Szent Gellért Szövetkezet bérházának (Budapest, Orlay u. 2/B)
lépcsőháza Gyukics Péter fotóján

© Magyar Művészeti Akadémia
© Szerzők

MMA

MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

Kiadja a Magyar Művészeti Akadémia, 2017-ben
www.mma.hu

Felelős kiadó: Fekete György, elnök

Tipográfia: Kurdi István

Fotók: Gyukics Péter, Medgyaszay Családi Emlékhely

Nyomás: EPC Nyomda

Nyomda felelős vezetője: Szigeti Attila

MMA
MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

||•••••||
VIGDÓ